

Maa- ja metsätalousministeriö.
kirjaamo.mmm@gov.fi

Lausunto
Rovaniemen Ravirata Oy

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta Raviradoilta esitykseksi eduskunnalle laiksi hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen myönnettävistä avustuksista. Esitys liittyy Raviratamme esitykseen laiksi arpajaislain muuttamisesta ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YLEISTÄ

Taustaksi haluamme todeta, että rahapelaamisen toimintakenttä koki suuren muutoksen vuodesta 2017 alkaen, jolloin kokonaan valtion omistama vedonlyöntiyhtiö sai ainoana toimijana luvan harjoittaa vedonlyöntiä Suomessa. Tämä uusi yhtiö otti haltuunsa myös raviurheiluun liittyvän vedonlyönnin ja muutti samalla hevosalan tulorakenteen. Mahdollisuus ravitalouden markkinaehtoiseen toimintaan poistui, kun oikeus toimeenpanna rahapelejä poistettiin – peliyhtiöiden yhdistämisen sijaan ei hevosalalle vaihtoehtoja tarjottu. Peliyhtiöiden yhdistäminen on johtanut tilanteeseen, jossa hevosala ei ilman valtiontukea kykenisi tekemään tarvittavia investointeja tai edes kattamaan toimintakustannuksiaan.

Peliyhtiöiden yhdistyessä vuoden 2017 alussa astui voimaan arpajaislain muutokset, jonka 17 §:ään otettiin säännös Veikkaus Oy:n tuoton käyttötarkoituksista, jonka mukaan 4 % tuotoista käytetään hevosurheilun ja hevoskasvatuksen edistämiseen. Tämä päätös pohjautuu 14.8.2015 allekirjoitettuun yhteisymmärryspöytäkirjaan rahapeliyhteisöjen rahapelitoimintojen yhdistämisestä. Yhteisymmärryspöytäkirjalla myös varmistettiin se, että alalla säilyy vahva vaikuttamisen mahdollisuus alan kokonaisuuden kehittämiseen, johon oleellisena osana kuuluvat valtionavustusten kohdentaminen alan kehitystä tukevasti.

Hevoskasvatus ja hevosurheilu ovat toimintaa, jota tulee alan erityisluonteen takia kyetä suunnittelemaan pitkällä aikajänteellä. Nyt tehtävät lakimuutokset eivät saa tuoda merkittäviä epävarmuuksia tulevaisuuden rahoitukseen. Rahoituksen taso ja siihen kuuluvat yleisen kustannustason nousun vaikutukset on pystyttävä valtion päätöksillä turvaamaan pitkälle tuleville vuosille.

Hevostalous tulouttaa totopelien pelikatteen kautta valtiolle noin 60 miljoonaa vuosittain. Tällä hetkellä alalle on tuloutettu vuositasolla maa- ja metsätalousministeriön kautta noin 40 me, joka budjetoidaan ravikilpailuiden palkintoihin, raviratojen toimintaan ja niiden investointeihin, raviurheilun keskusjärjestölle, hevosjalostusliitoille sekä lääkeainevalvontaan. Suomen Hippos on tehnyt arpajaislain mukaisesti esityksen rahoituksen kohdentumisesta ja samalla arvion eri tukimuotojen vaikuttavuudesta. Rahoitus kohdentuu laajasti koko elinkeinoon vaikuttaen niin aluetalouteen kuin yritystoimintaan.

Pidämme erittäin tärkeänä, että lakiin on kirjattu osoitetun määrärahan kohdentaminen vähintään 95 % osuudella raviurheiluun ja hevoskasvatukseen sekä tämän jäsenyhteisöille.

Lisäyksenä esitämme, että yleinen kustannustason nousu huomioidaan rahoituksen saannissa. Tasa-arvoisuus on oltava mukana toiminta- ja palkintotukien jakamisessa sekä kilpailutoiminnan järjestämisessä tasapuolisesti koko Suomessa. Investointitukien jako tulisi tehdä myös tasavertaisesti alan kilpailu- ja harrastusmahdollisuuksien pitämiseksi koko Suomen alueella. Kilpailutoiminnan järjestämiseen liittyvät matalan kynnyksen ravitapahtumat tulee jakaa tasaisesti kaikkien Suomen raviratojen kesken. Palkintotuki on pidettävä myös näissä matalan kynnyksen tapahtumissa asiallisella tasolla. Liian pienestä palkinnosta verrattuna kulurakenteeseen kärsivät eniten valmentajat ja harrastajat. Tällä perusteellakin matalankynnyksen ravitapahtumien jakaminen pitää tehdä tasapuolisesti kaikkien ratojen kesken. Ei voi olla

niin, että joku rata ajaa yli 50% ravipäivistä matalankynnyksen ravitapahtumia ja toiset radat ajavat huomattavasti vähemmän tai ei ollenkaan.

Rovaniemen raviradan sijainti mahdollistaa raviurheilun ja muun hevostoiminnan myös ylä-Lapissa. Kilpailutoiminta tulisi turvata alueella. Pitkät välimatkat ovat haasteena etenkin Lapin alueella asuville, jolloin Rovaniemen asema pohjoisimpana maakuntaratana korostuu. Ivalosta kilpailemaan tuleva valjakko ajaa yhteensä 580 km, jotta pääsee maakuntaradalle kilpailemaan. Tämä on verrattavissa siihen, että Helsingistä kuljettaisiin Jyväskylään. Hevosalan muutkin palvelut ovat yleensä pidemmän matkan päässä, muun muassa eläinlääkäripalvelut. Kustannukset ovat myös näiltä suurempia kuin etelämpänä asuvilla. Tässä pitää huomioida ihmisten ja eläinten hyvinvoinnin näkökulma sekä hiilijalanjälki.

Suomenhevosen lajin säilymisen kannalta on erittäin tärkeää, että maakuntarata pystyy tarjoamaan kilpailumahdollisuuksia omalle rodulle. Kilpailumahdollisuuksien rajoittaminen hankaloittaa merkittävästi suomenhevosen asemaa hevostaloudessa. Lämminveriset pystyvät kilpailemaan osittain myös Pohjois-Ruotsin ja Pohjois-Norjan radoilla, mutta suomenhevosilta on sinne pääsy evätty. Näiltä osin voidaan turvata rodun säilyminen omalta osaltaan ja annetaan mahdollisuus kasvattaa ravikuningas myös tältä alueelta.

Varainhankinta pitäisi tehdä kannustavaksi ja toimintatuen leikata niiltä osin pienemmäksi. Mainonta- ja markkinointikulut pitää saada sisältymään hyväksyttäviin kustannuksiin ja sitä kautta saadaan lajille enemmän positiivista näkyvyyttä ja se kannustaisi ihmisiä hakeutumaan lajin pariin.

Ministeriön tulee jatkossa oikaista tarvittaessa Hippoksen esitystä tukien ja ravipäivien osalta niin että tasapuolisuus toteutuu aina yhteisymmärryspöytäkirjan ja tuotonjakolain määrittelemällä tavalla.

Näkemyksemme mukaan on erittäin tärkeää, että alan valtionavustusten kohdentamisessa arvioidaan alan kokonaisuutta ja hyödynnetään parasta asiantuntemusta. 14.8.2015 allekirjoitetun rahapeliyhteisöjen rahapelitoimintojen yhdistämistä käsittelevän yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti alalle kohdennettavien tuottojen tulee tapahtua tasa-arvoa ja tasapuolisuutta kunnioittaen. Vaikka rahoituspohja muuttuu 1.1.2024 alkaen valtion yleisiin budjettivaroihin.

Rovaniemen Ravirata Oy

Sari Jauhojärvi, toimitusjohtaja

Osmo Huhtala, hallituksen puheenjohtaja